

M

Mullalõhnalised padjad ilmusid kunstniku ideede tagatuppa vaikselt. Peaegu salamisi. Ootasid, kuni oli aeg anda endast märku. Värvitoonidena. Lõngadena, mida Eveli Varik tundeid kuulates välja valis ning kangastelgedel padjadeks mediteeris.

INNA GRÜNFELDT
inna.grynfeldt@virumaateataja.ee

Triibuvaipade maailma sukeldunud Eveli Varik vihjas, et vajas patjade juurde jõudmiseks tillukest tõuget. Ühe naise soov saada põhjamaiste toonidega vaiba juurde sellega sobivaid patju pani kunstniku mõtte välgukiirul liikuma, ent padja-tunde teosteks vormimine nõudis aega ja mõtlemist. "Kunstniku mõtted vormuvad materjalis," nentis ta.

"Mõtlesin, kuidas teha ja kas materjali on võimalik õmmelda. Proovisin ja padjad tulid nii ilusad. Kui vaip on suhteliselt kahemõõtmeline asi, siis mulle meeldis, kuidas padjad võtavad vormi, justkui ärkavad ellu. Nad on mõnusad ja pehmed. Kui panen interjööri padja, istub inimene kohe selle juurde. Nad tõmbavad ligi," rääkis kunstnik. Näpp oli patjadele antud.

Kohe tellis üks kunstnik kaks vaipa hallides ja bordoopunastes värvitoonides ning sinna juurde kaks patja. Järgmised padjad ja vaip said rohekates toonides nagu mündiaed. "Padi käibki interjööris natuke vaiba juurde. Võib, aga ei pruugi. Samas triibustik läheb ruumilisena elama. Mulle see väga meeldib. Oleks tore teha kunagi interjäär, kus ongi suured tühjad diivanid, millel on minu padjad," kõneles Eveli Varik.

Eveli Variku sõnul on Eesti disain valdavalt hästi vaoshoitud ja mustvalge ning rafineeritult lihtne, aga tema "pole üldse niisugune", ehkki mustvalge sisekujundusega Rakvere teater, kus ta töötab peakunstnikuna, talle väga meeldib. "Kui ma neid patju vaatan, siis tulevad hoopis silme ette lõunamaad, Aafrika. Minu looming sobitub paremini Aafrika naiste käsitööga.

Olen värvilisem kui põhjamaa inimene. See on minu loomuses. Minu pat-

Eveli Variku patjade värvid, triibud ja rütmid jutustavad lugusid loodusest.

3 X EVELI VARIK

Mullalõhnalised ja allikaveelised. PATJADE TRIIBUMAAILM

Eveli Variku kangastelgedelt paiskus kunstiruumi maa hõngu ehk mullast inspireeritud padjaseeria "Mulla lõhn". Kevadise veevulinaga võtsid ilmet triibulised allikad ja nüüd on muutunud rahutuks roosad toonid.

jade puhul pole nii palju läbimõeldust ja mind paeluvad värvid," selgitas ta.

"Kui ma koon, siis koon mingeid pilte. Mul tekivad mingid seosed värvidest ja looduspildidest," lausus kunstnik. Ta rääkis, et mõte triibustikust kui loodusrütmide kooslusest hakkas tal idanema Aafrikas. "Vaatasin sealset loodust ja seda, mis värve nad kasutavad ja kokku panevad. Tundsin ära iseenda." Tundmise väljendusvahendiks said kangasteljed. "Kui ma mingid värvid kokku panen, siis tunnetan, mis see minu jaoks on, mis emotsiooni ta pildiliselt tekitab. Mullalõhnalised padjad tulidki nii, et need värvikooslused tekitasid selle emotsiooni," kõneles ta.

Eveli Variku padjad valmivad nõnda, et esmalt valib ta värvid ja koob mõned triibud. Kõik edasine tekib töö käigus. "Padi valmibki nagu maal. Ma ei tee kavandeid. See on minu looming. Rütm ja triibustik tulevad minu seest spontaanselt," rõhutas ta. "Kui keegi soovib, et ta teeks kavandi või triibud oleksid mingi kindla laiusega, siis seda ma ei tee."

Hoopis teine on lugu siis, kui antakse ette värvid. Tävaliselt koob

Eveli Varik siis mitu varianti ning on pidanud kogema, kuidas inimene jääb kõhklema, mida võtta, mida jätta. "Ühele tellijale tegin rohkem patju, millest ta pidi valima neli. Ta otsustas mitu korda ümber, kuni viimaks soovitasin, et tehku spontaanne valik ja ärge rohkem mõelgu," meenutas kunstnik.

Viimati kodus Eveli Varik kevadiste allikate seeria. "Need on päris rahulikud allikad," märkis ta muiates. "Osa on külmad ja beežid ja maitsekad, aga siis tegin ühe niisuguse kärtsu vahele." Kunstniku sõnul on lehe palju ka sellest, missugust lõnga on ja kuidas mõte tekib. "Nüüd hakkasin tegema roosapoolseid patju," märkis ta.

"Teen hunniku patju ära, siis saan jälle vaipu kududa. Sellest küll kunagi küll ei saa. Hästi tore on triipudega tegeleda. Võiks ju kududa mustreid, aga mulle meeldib just joon nii arhitektuuris kui ka tekstiilis. Joon on alati ka rütm, oma mängud. Need on nagu pildid minu jaoks."

Varik tunnistas, et telgedel kudumine pole pidev edasilikumine, vaid teinekord tuleb astuda ka paar sammu tagasi. "Vahepeal harutan üles. Tundub, et tahaks seda värvi panna, aga näen, et rütm ei hakka jooksuma. Tunnen, et nii ei saa. Et läheb liiga kärtsuks või midagi. Siis võtan vahepeal üles ka." Kui rütm käes ja värvikooslus sobib, on aeg improvisatsiooniks. "Kududes vaatan, et ahaa, võiks olla midagi vahel, mis tooks värvid hästi välja. See tekib spontaanselt. Mingid toonid tulevad iseenesest juurde."

KÄSITÖÖ

Eveli Varik: Tänapäeva inimene ostab padja kaubanduskeskusest ja kadumas on oskus väärtustada asju ja käsitööd. Asjad olid vanasti kallid, sest tikandid ja kudumid tehti käsitööna. Sinna oli panustatud energia.

Kui vaadata Aafrika vaipu, siis masinal kootud vaip on palju odavam kui käsitsi kootud vaip. Kõik, mille juurde käib käepuudutus, ongi kallid ja unikaalne, ainult teisele inimesele mõeldes tehtud.

Minu looming sobitub paremini Aafrika naiste käsitööga. Olen värvilisem kui põhjamaa inimene.

EVELI VARIK
kunstnik

Kahe aastaga on telgedel kootud patju kogunenud paarikümne ringis. "Jälgin patju luues loodust ja looduse rütme. Talvel tuleb valgeid ja hallikaid toone, kevadel värvilisi, suve poole tuleb veel värvi juurde. Ja mu patjadel on öö ja päeva pool. Samad värvid küll, aga üks pool on lakoonilisem, teine kärtsum, julgemat triipu sees," rääkis Varik.

Kunstniku sõnul saab patju pöörates luua ruumi eri meeleolusid. Variku meelest on hea, kui päeval on peal pehmem ja tonaalsem pool, sest valgus toob värvid välja, kirkam pool sobib õhtusse, sest kui valgust on vähem, säraavad värvid rohkem. "Muidugi võib kasutada ka teisiti, täpselt nii, nagu keegi soovib," lisas ta.

Padjalooja hing igatseb praegu soojemat aega, et saaks laiematel kangastelgedel, mis asuvad külmas ruumis, võtta ette mõned suured vaibad. Nende telgedega pole ta varem kudenud ja ütles, et esmalt peab nendega tuttavaks saama. "Proovisin ja nad olid natuke lõdvad mu jaoks. Iga kangaspuuga tuleb natuke harjuda," tõdes ta.

Eveli Varik märkis, et ei pea ennast tekstiilikunstnikuks, vaid on "kunstnik niikuini". "Ma ei pea ennast liigitama. Ei ole graafikust tekstiilikunstnik. Teen neid asju, mis mulle meeldivad, mille loomine mulle rõõmu valmistab, ja kasutan oskusi, mida olen õppinud," lausus ta. "Kui inimene mu triibulised tekstiilid interjööri paneb, siis need annavad aktsendi. Arvan, et kui su ümber on värvirõõmu ja need kooslused, mis meeldivad, on elu palju rõõmsam."

Ooperilaulja Reigo Tamm mängib seriaalis "Alo"

KADRI MUSTJÕGI
toimetus@virumaateataja.ee

Talpalasest rahvusoper Estonia tenor Reigo Tamm osaleb sarja "Alo" teises hooajas. Ta on Reinu poja Ahti rollis.

Muusikamaailmas kümme aastat tegutsenud Reigo Tamm tõdes, et on harjunud muusikalilavastustes, operettides

ja ooperites laulmise ning näitlemisega, aga sari "Alo" on tema jaoks midagi täiesti uut. "Kui see pakkumine tuli, olin ääretult rõõmus ja siiralt üllatunud. Terve tolle päeva särasin ja mõtlesin, et uskumatu, kui kihvt pakkumine. Ma pole ju mingi näitleja," sõnas Tamm.

Ooperilaulja mängib juba "Alo" eelmisest hooajast tuttava tegelase Reinu poega Ahti. Tamm mainis, et sai Reinu tegelaskuju pealt enda rolli jaoks snitti võtta.

"Automüüja Ahti on väga eklektiline ja põnev, tal võivad tujud ja tahtmised päris kiiresti muutuda. Ta on ühest küljest väga tagasihoidlik ja häbelik tüüp, kuid teisel hetkel võib üsna kõva hooga inimestele peale lennata. Ahti armastab klassikalist muusikat ja ooperilaulu, kuid ilmselt pole tal julgust selle alaga edasi tegeleda ja kaugemale jõu-

da. Ahti on väga ebakindel tüüp," rääkis Reigo Tamm.

Ahti roll lisas Reigo Tamme sõnul talle kogemuste pagasisse väga palju uut ja huvitavat. Eredad muljed jäid elukutseliste näitlejatega võtetest, kus tuli vaeva näha, et tugevat närvi säilitada.

"Kursakaaslaste Liis Lassi ja Piusidega olin varem tuttav, aga kui ikka Priit Võigemast tuleb stseenis vastu, siis tõmbab hääle värisema ja jala all tudisema küll. Paratamatult hakkad pabistama, tegemist on ikkagi suurepärase ja aasta meespeaosatäitja tiitliga pärjatud näitlejaga," rääkis Reigo Tamm. Samuti meenutas ta stseeni, kus ta laulab koos Ott Leplandiga: "See oli kihvt ja ma loodan, et see kõlab hästi. Tahaks isegi seda juba kuulata."

Reigo Tamm ütles, et sarjas osaledes nautis ta toredat seltskonda ning

Reigo Tamm kehastab seriaalis "Alo" häbelikku automüüjat Ahti.

POINTEE

rahulikku ja toetavat õhkkonda. "Kõik olid väga kokkuhoidvad ning igal võtetpäeval sai väga palju nalja," märkis ta. "Mul on naerma hakkamise probleem. Kui ikkagi näitlejad vastas teevad asja nii naljakalt ja nii hästi, siis ajab naerma. Aga ega midagi, siis naerad ära ning teed stseeni uuesti. Õnneks oli ka selline rollist välja kukkumine lubatud – küll mitte lõputult, aga pinget ei tundnud me keegi, sest kõik ümberringi olid nii toetavad. Selle meeskonna ja trupiga oli suur rõõm ning au võtteplatsil olla. Olen ääretult tänulik selle võimaluse ja kogemuse eest," kõneles Reigo Tamm.

Kunagine suur unistus saada näitlejaks viis Reigo Tamme pärast aastat lavakoolis hoopis ooperimaailma. Praegu harjutab laulja krahv Danilo Danilovi rolli ooperis "Löbhus lesk", mis esietendub loodetavasti augustis.